

Originalni rad

UDC: 616.5-002-057
doi: 10.5633/amm.2025.0205

REZULTATI UPOREDNOG ISPITIVANJA NASTANKA I UČESTALOSTI PROFESIONALNOG KONTAKTNOG ALERGIJSKOG DERMATITISA KOD GUMARSKIH I GRAĐEVINSKIH RADNIKA

Mirjana Paravina¹, Marija Nedeva²

¹Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Niš, Srbija

²Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, student doktorskih studija, Niš, Srbija

Kontakt: Mirjana Paravina
Borova 44, 18000 Niš, Srbija
E-mail: mirjanaparavina@gmail.com

Profesionalne bolesti kože predstavljaju promene na koži i njenim adneksima, koje nastaju prilikom obavljanja određenog posla, i to pod uticajem različitih egzogenih i endogenih faktora. Mogu ih izazvati iritansi ili alergeni (iritativni ili alergijski kontaktni dermatitis). Kako bi se sagledao uticaj radne sredine i profesionalnih noksia na kožu u pogledu nastanka profesionalnog alergijskog kontaktnog dermatitisa (PAKD), ispitani su gumarski i građevinski radnici na čijoj su koži uočene promene koje izaziva kontaktni dermatitis (KD). Radnici su klasifikovani prema polu, mestu stanovanja, starosti, kvalifikacijama, dužini radnog staža, vrsti alergena i radnom mestu. Istaknut je značaj medicinske, profesionalne i socijalne rehabilitacije, kao i mera prevencije (profesionalna orijentacija, edukacija i zdravstvena osvešćenost radnika). Utvrđeno je da u građevinarstvu obolevaju muškarci i da postoji veći rizik za nastanak PAKD-a, s tim što do toga dolazi tek nakon duže izloženosti alergenima. Uzročni alergeni su raznoliki. Važno je registrovati obolele i preduzeti odgovarajuće mere lečenja i prevencije.

Acta Medica Medianae 2025; 64(2):48–55.

Ključne reči: profesionalne dermatoze, alergijski kontaktni dermatitis, alergeni

"This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) Licence".